

Porezno savjetništvo u Republici Hrvatskoj

Šprem, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2025

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Law / Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:199:957192>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-04-03**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Law University of Zagreb](#)

REPUBLIKA HRVATSKA
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRAVNI FAKULTET
STUDIJSKI CENTAR ZA JAVNU UPRAVU I JAVNE FINACIJE

Ivana Šprem

Porezno savjetništvo u Republici Hrvatskoj

ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2025.

REPUBLIKA HRVATSKA
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRAVNI FAKULTET
STUDIJSKI CENTAR ZA JAVNU UPRAVU I JAVNE FINACIJE

Student:
Ivana Šprem

ZAVRŠNI RAD

Porezno savjetništvo u Republici Hrvatskoj

Mentor:
doc.dr.sc. Irena Klemenčić

Zagreb, 2025.

Sažetak

U radu se prikazuje razvoj poreznog savjetništva u Republici Hrvatskoj s kratkim osvrtom na primjere drugih zemalja gdje takva pravna regulativa polazi od stanja potpune uređenosti do gotovo nikakve uređenosti. Definiraju se porezni savjetnici i djelatnost poreznog savjetništva kao samostalne i neovisne uz navođenje uvjeta potrebnih za stjecanje naziva poreznog savjetnika. Društva za porezno savjetništvo osnivaju se s namjerom da jedan ili više poreznih savjetnika mogu svoje usluge nuditi u organizirano u obliku javnog trgovačkog društva. Nadalje, porezni savjetnik je dužan stručnu pomoć pružati u skladu s Ustavom i zakonima Republike Hrvatske i Etičkim kodeksom poreznih savjetnika jer će u protivnom svojim djelovanjem prouzročiti štetu koju je dužan namiriti stranci koju zastupa pred poreznim tijelima. Hrvatska komora poreznih savjetnika osniva se kao strukovna organizacija koja zastupa interese poreznih savjetnika i radi na unapređivanju porezno-savjetničke djelatnosti. Komora u sklopu svojeg djelovanja donosi akte poput Statuta, Etičkog kodeksa poreznih savjetnika i druge akte koje objavljuje u svojem službenom glasilu. Statutom je uređeno pitanje ustrojstva, djelokruga, tijela Komore. Etičkim kodeksom poreznih savjetnika definira se skup načela i pravila nužnih za obavljanje djelatnosti. Ugovor o poreznom savjetništvu između poreznog savjetnika i klijenta, važno je sredstvo regulacije poslovnog odnosa dvaju strana.

Ključne riječi: porezno savjetništvo, porezni savjetnik, ugovor o poreznom savjetništvu, društvo za porezno savjetništvo, komora poreznih savjetnika

Tax advisory in the Republic of Croatia

Abstract:

The paper presents the development of tax advisory in the Republic of Croatia with a brief review of examples of other countries where such legal regulation starts from a state of complete regulation to almost no regulation at all. The definition of a tax advisor and the activities of tax advisors as independent and independent are described, along with the conditions necessary for acquiring the title of tax advisor. Tax advisory companies are established with the intention that one or more tax advisors can offer their services in an organized manner in the form of a public trading company. Furthermore, the tax advisor is obliged to provide professional assistance in accordance with the Constitution and laws of the Republic of Croatia and the Code of Ethics for tax advisors, because otherwise, his actions will cause damage, which he is obliged to compensate the party he represents before the tax authorities. The Croatian Chamber of Tax Advisors is established as a professional organization that represents the interests of tax advisors and works to improve tax advisory activities. As part of its activities, the Chamber adopts acts such as the Statute, the Code of Ethics for tax advisors and other acts that it publishes in its official gazette. The statute regulates the organization, scope, and body of the Chamber. The ethical code of tax advisors defines a set of principles and rules necessary for the performance of activities. The tax advisory contract between the tax advisor and the client is an important means of regulating the business relationship between the two parties.

Keywords: tax advisory, tax advisor, tax advisory contract, tax advisory company, chamber of tax advisors

IZJAVA O IZVORNOSTI

Ja, Ivana Šprem pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autorica završnog rada te da u radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova te da se prilikom izrade rada nisam koristila drugim izvorima do onih navedenih u radu.

Ime i prezime: Ivana Šprem

Datum: 18.02.2025.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. RAZVOJ POREZNOG SAVJETNIŠTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	2
2.1. Regulacijski sustavi porezno-savjetodavne vlasti.....	5
2.2. Uloga poreznih savjetnika.....	6
3. DJELATNOST POREZNIH SAVJETNIKA.....	8
3.1. Opći i posebni uvjeti za stjecanje naziva poreznog savjetnika.....	9
3.2. Društva za porezno savjetništvo.....	10
4. ODGOVORNOST POREZNOG SAVJETNIKA ZA SVOJ RAD I OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI.....	11
4.1. Odgovornost poreznog savjetnika.....	11
4.2. Osiguranje poreznog savjetnika od odgovornosti.....	12
5. HRVATSKA KOMORA POREZNIH SAVJETNIKA.....	12
5.1. Osnivanje i ustroj Hrvatske komore poreznih savjetnika.....	13
5.2. Ciljevi Komore.....	17
5.3. Statut Komore.....	18
5.4. Etički kodeks poreznih savjetnika.....	18
6. UGOVOR O POREZNOM SAVJETNIŠTVU.....	19
7. ZAKLJUČAK.....	20
8. LITERATURA.....	21

1. UVOD

Porezi su najizdašniji prihod države te im se zbog toga pridaje posebna važnost. Porezno savjetništvo zauzima vrlo važno mjesto u poreznom procesu između države i poreznog obveznika jer je pravilno ispunjenje poreznih obveza bitno za obje strane u postupku oporezivanja. Porezna profesija je važna spona između porezne države i poreznog obveznika. Stoga će u ovome radu biti izložena pravna uređenost porezno-savjetničke profesije općenito i s osvrtom na Republiku Hrvatsku. Uvodno rad se bavi samim počecima poreznog savjetništva jer ono nije svugdje jednako pravno uređeno i razlikuje se od države do države. Sukladno Zakonu o poreznom savjetništvu, u drugom poglavlju definira se porezni savjetnik, porezno savjetništvo kao samostalna djelatnost i uvjeti koji su potrebni za stjecanje odobrenja za rad poreznog savjetnika. Poreznim savjetnicima ostavljena je mogućnost osnivanja društava za porezno savjetništvo što se također obrađuje u radu. U sljedećem poglavlju rada navode se slučajevi odgovornosti za nastalu štetu i pravila o osiguranju od odgovornosti ako je porezni savjetnik prouzročio štetu stranci poreznog obveznika. Osnivanje krovne strukovne organizacije poreznih savjetnika te njezin ustroj, radna tijela, ciljevi i akti opisani su u predzadnjem poglavlju rada. Ugovor o poreznom savjetništvu kojim je reguliran poslovni odnos poreznog savjetnika i poreznog obveznika, nalazi se na kraju rada, a slijede zaključci.

2. RAZVOJ POREZNOG SAVJETNIŠTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

U mnogim suvremenim državama porezni sustavi su sve kompleksniji u smislu njihova razumijevanja te njihovog praktičnog primjenjivanja. Sklonost poreznim reformama te čestim i brzim izmjenama poreznih propisa dovela je do potrebe za relativno novim zanimanjem koje pomaže poreznim obveznicima u pravilnoj primjeni poreznih propisa. Temelj poreznog savjetovanja je u poznavanju zakonodavnog sustava i porezne prakse određene države te olakšavanju poreznom obvezniku u ispunjavanju obveze prema poreznom tijelu.

„Potražnja za poreznim savjetima i njihovo pružanje gotovo je jednako staro koliko i samo oporezivanje. Tako su još u državama staroga vijeka postojale osobe koje su zastupale porezne obveznike i branile njihova prava. Potreba za osobama koje profesionalno zastupaju interese i brane porezne obveznike rasla je kako raste broj poreza i visina poreznog tereta.“¹ Povijesno gledano, možemo reći da se zanimanje poreznog savjetnika razvija stoljećima i to još od doba Mezopotamije i starog Egipta gdje su postojali „pisari“ koji su vodili razne evidencije poput evidencija o poreznim obveznicima, visini porezne obveze i slično. Isto tako, postoji teorija kako se zanimanje poreznog savjetnika prvotno razvilo od zanimanja „govornika“² (oratora) u doba antičkoga Rima koji je zastupao stranke u njihovim predmetima pred sudom. U doba industrijske revolucije uz snažan gospodarski razvoj dolazi i do povećanja potreba za pravnom i ekonomskom pomoći stručnjaka, poglavito u području poreza i oporezivanja. U 16. stoljeću uvođenjem profesionalnog vođenja poslovnih knjiga dolazi do jačanja uloge poreznog savjetništva koje je i u 21. stoljeću ostalo gotovo nepromijenjeno u svojoj suštini. „U Njemačkoj 1919. godine provode se brojne porezne reforme koje su se temeljile na 16 novih poreznih zakona gdje se prvi put spominje zanimanje poreznog savjetnika kao profesionalne djelatnosti koja je 1934. godine proglašena kao slobodno zanimanje te je prvi put u povijesti osnovana Komora poreznih savjetnika kao javno-pravna strukovna organizacija.“³ Njemačka se smatra domovinom nastanka poreznog savjetništva. U zemljama zapadne Europe, porezno savjetništvo ima određene razlike s osnove pravne uređenosti zanimanja poreznog savjetnika. Sukladno tome, suvremene države možemo razvrstati u nekoliko skupina. U prvu skupinu spadaju države čiji sustavi su postavili vrlo jasan zakonski okvir unutar kojeg se obavlja djelatnost poreznog savjetništva.

¹ Mijatović, Nikola, Porezno savjetništvo u Republici Hrvatskoj, Radno pravo, 6, 2008., str. 44.

² Bandalović, Katarina, Porezno savjetništvo kao profesija, Porezni stručnjaci-nautičari u brojnim vodama, Hrvatska pravna revija, 11, 2011., str. 26.

³ Jelčić, Božidar, Porezni savjetnik, Porezni vjesnik: objašnjenja za primjenu propisa s područja poreznog sustava Republike Hrvatske, 10, 2001., str. 38.

Kao primjer takvih država navode se sustavi Njemačke i Austrije. Drugu skupinu čine države čije zakonsko uređenje poreznog savjetništva nije u potpunosti definirano, ali ipak postavlja osnovne granice pružanja usluga poreznog savjetništva. Takav sustav uređenja nalazimo u Sjedinjenim Američkim Državama. Države koje niti na jedan način nisu pravno uredile djelatnost poreznog savjetništva te postoji određeni „nered“ u davanju poreznih savjeta⁴, čine treću skupinu zemalja. Primjer takvih neuređenih sustava nalazimo u Velikoj Britaniji, Španjolskoj, Izraelu. Republika Hrvatska, definirajući porezno savjetništvo kao neovisno i slobodno zanimanje, postavila je dosta jasne zakonske okvire njegovog djelovanja što ju svrstava u prvu skupinu suvremenih država, u pogledu pravnog definiranja porezno-savjetničke djelatnosti. U Republici Hrvatskoj zanimanje poreznog savjetnika relativno je nova profesija koja poprima sve veći značaj u poreznom i gospodarskom svijetu. U 2000-tim godinama vlada veliki interes za što pravednijim i funkcionalnijim poreznim sustavom te se u tome ozračju 28. prosinca 2000. godine donosi prvi Zakon o poreznom savjetništvu (NN 127/00) s datumom primjene od 1. siječnja 2001. godine. Posebnost ovog događaja ogleda se u činjenici da se po prvi puta u Republici Hrvatskoj u okviru jednog zakona uređuje materija poreznoga savjetovanja kao neovisnog i samostalnog zanimanja. Iako je Zakon bio formalno u primjeni već od 1. siječnja 2001. godine, ipak je na njegovu stvarnu primjenu trebalo još malo pričekati jer je ministar financija trebao donijeti i pravilnik kojim će biti reguliran postupak stjecanja zvanja poreznog savjetnika.

Doneseni Zakon o poreznom savjetništvu definira pojam poreznog savjetništva, opseg ovlasti i obveza poreznog savjetnika, osnivanje Hrvatske komore poreznih savjetnika kao strukovne organizacije, djelatnost i ovlasti Komore. Pravilnik kojega je donio ministar, sadrži odredbe koje se odnos na uređenje programa za stjecanje zvanja poreznog savjetnika, način pripreme i prijave potrebnog ispita za poreznog savjetnika, način ispitivanja i ocjenjivanja tijekom ispita, rad ispitnog povjerenstva, visinu troškova polaganja ispita, izdavanje odobrenja i slično. Mirjana Jakovljević je prva položila ispit za ovlaštenog poreznog savjetnika u Republici Hrvatskoj u rujnu 2002. godine, a Dubravko Kušeta je prvi u Hrvatskoj započeo s obavljanjem djelatnosti poreznog savjetništva, početkom 2003. godine.⁵ „Smisao uvođenja propisane djelatnosti poreznog savjetništva može se tumačiti nastojanjem zakonodavca da s jedne strane spriječi sukob interesa, a s druge strane da postigne kvalitetnije ostvarenje poreznih prihoda i zdraviju poreznu klimu.“⁶

⁴ Mijatović, Nikola, op.cit., (bilj. 1) , str. 50.

⁵ Dostupno na: <https://www.porezno-savjetnistvo.com>, pristup: 21.09.2024.

⁶ Bandalović, Katarina, op. cit. (bilj. 2) , str. 27.

Pristupanjem Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, 2013. godine dolazi do izmjene i dopune Zakona o poreznom savjetništvu radi inkorporiranja odredbi i usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije. Promjena obuhvaća područje profesija u koje spada i obavljanje djelatnosti poreznog savjetništva. U pravni poredak Republike Hrvatske prenesena je Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o uslugama unutarnjeg tržišta.

Poreznom reformom od 1. siječnja 2017. godine stupaju na snagu druge izmjene i dopune Zakona o poreznom savjetništvu.⁷ Poreznim savjetnicima se kroz usklađenje s pravnom stečevinom Europske unije omogućilo obavljanje djelatnosti kroz novi pravni oblik kao društvo za porezno savjetništvo s ograničenom odgovornošću, ovlasti, stjecanje diplome i ovlaštenja za zvanje poreznog savjetnika, način upisa u imenik osoba i društava iz Republike Hrvatske i Europske unije, ovlasti Komore te obveza osiguranja.

„Trećim izmjenama i dopunama ovoga Zakona, s primjenom od 1. siječnja 2024. godine, Zakon se želi dodatno uskladiti s mjerama Akcijskog plana za liberalizaciju tržišta usluga koji je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici 29. travnja 2021.“⁸

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poreznom savjetništvu⁹ od 1. siječnja 2024. godine omogućeno je poreznim savjetnicima sudjelovanje u porezno-upravnim stvarima pred upravnim sudovima, zapošljavanje kod druge fizičke ili pravne osobe, zapošljavanje umirovljenog poreznog savjetnika na pola radnog vremena, polaganje ispita za poreznog savjetnika pred povjerenstvom od najmanje tri člana, smanjenje broja godina radnog iskustva na poreznim poslovima kao jednog od uvjeta za obavljanje poslova poreznog savjetništva, brisanje odredbe prema kojoj Hrvatska komora poreznih savjetnika određuje visinu naknade za obavljanu uslugu poreznog savjetovanja. Zadnjim izmjenama Zakona o poreznom savjetništvu željelo se postići nekoliko ciljeva, kao što su obavljanje profesije poreznog savjetništva od strane većeg broja kandidata što dovodi do povećanja zdrave konkurencije i kvalitetnije usluge savjetovanja, liberalizacija tržišta usluga, određena prilagodba hrvatskoga zakonodavstva uvođenju eura i to kroz zaokruživanje iznosa kako porezni savjetnici ne bi bili u financijski nepovoljnijem položaju, donijete su prekršajne odredbe zakona te je uveden izuzetak kojim umirovljenici mogu nastaviti svoj radni odnos na pola radnog vremena uz reguliranje posebnim propisom.

⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 115/2016.

⁸ Brajdić, Marta, Izmjene Zakona o poreznom savjetništvu, Porezni vjesnik, 10, 2023, str. 86.

⁹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 114/2023.

2.1. Regulacijski sustavi porezno-savjetodavne vlasti

Okosnica profesije poreznog savjetnika jest savjetovanje i pružanje stručne pomoći poreznim obveznicima prilikom ispunjavanja njihovih zakonskih obveza s osnove poreza. Mnogi porezno-pravni sustavi različito definiraju značenje i položaj djelatnosti poreznog savjetništva. Kriteriji razlikovanja pojedinih kategorija poreznih savjetnika mogu biti opseg ovlasti poreznog savjetnika ili pak mogućnost obavljanja djelatnosti i zastupanja poreznog obveznika koji ga je angažirao. „Dok je u mnogim državama tržišnog gospodarstva porezno savjetništvo koliko-toliko zakonski uređeno, dotle je pravna regulativa poreznog savjetništva u tranzicijskim državama čista suprotnost (ili ne postoji ili se tek stvara).“¹⁰

Razlikuju se tri sustava regulacije porezno-savjetničke djelatnosti:¹¹

- sustav pune regulacije
- sustav djelomične regulacije
- sustav u kojem djelatnost poreznih savjetnika nije posebno regulirana.

Sustav punog pravnog uređenja porezno-savjetničke djelatnosti nalazimo u Austriji, Kini, Japanu i Njemačkoj¹² gdje se porezno savjetovanje obavlja u sklopu odvjetničkog ili računovodstvenog zanimanja. Početkom 20. stoljeća u Njemačkoj porezno savjetništvo postaje slobodna, samostalna i specijalizirana djelatnost zbog porasta poreznog tereta koji je posljedica I. svjetskog rata i poreznih promjena i poreznih promjena koje su se dogodile. Pravnu podlogu porezno-savjetničke djelatnosti čini Zakon o poreznom savjetništvu iz 1975. godine i Pravilnik Savezne porezno-savjetničke komore i Pravilnik o tarifi poreznih savjetnika.

„Sustav djelomične regulacije obilježen je u zadnje vrijeme svojevrsnom regulacijskom (r)evolucijom. Primjeri toga jesu regulacije i Sjedinjenim Američkim Državama i Australiji. Spomenuta se regulacijska (r)evolucija, ukratko ogleda u (težnji) ka sustavnijoj regulaciji porezno-savjetničke djelatnosti.“¹³ Sjedinjene Američke Države imaju puno manje pravno uređenu porezno-savjetničku djelatnost nego Njemačka. Tako u Sjedinjenim Američkim Državama svatko može pružati usluge poreznog savjetovanja i izrade poreznih prijava i to bez prethodno stečenog potrebnog profesionalnog obrazovanja ili kvalifikacija i poreznog iskustva. Osoba koja je izradila poreznu prijavu dužna ju je potpisati kako bi preuzela

¹⁰ Mijatović, Nikola, Porezni savjetnici u Njemačkoj i mogućnost djelovanja tzv.europskih poreznih savjetnika, Radno pravo, 2, 2008., str. 51.

¹¹ Rogić Lugarić, Tereza, Porezni savjetnici: zamagljen identitet, velika očekivanja, Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja, 2, 2016., str. 221.

¹² Mijatović Nikola, Porezno savjetništvo, Računovodstvo, revizija i financije, 7, 2008, str. 117.

¹³ Rogić Lugarić, T., op.cit. (bilj. 11) , str. 221.

odgovornost ukoliko postoji problem oko sporne porezne prijave. Porezna uprava će joj u tome slučaju izreći odgovarajuće sankcije. U Australiji, kao drugom primjeru države sa sustavom djelomične regulacije samo odvjetnici i porezni agenti imaju pravo izrade poreznih prijava.

U skupinu zemalja čiji sustav ne prepoznaje važnost reguliranja porezno-savjetničke profesije možemo svrstati zemlje poput Velike Britanije, Španjolske, Portugala, Italije.¹⁴ U spomenutim zemljama porezno savjetovanje i izrada poreznih prijava nije zakonski ograničeno, ali se porezni savjetnici udružuju u jedno ili više privatnih udruženja koja ih predstavljaju pri čemu takva udruženja nemaju formalno-pravni status. U Danskoj, Grčkoj i Irskoj porezni savjetnici ili nisu profesionalno organizirani ili su članovi drugih strukovnih organizacija poput odvjetničke, računovodstvene koje zastupaju porezne obveznike u poreznim stvarima. Promatrajući hrvatsku pravnu uređenost poreznog savjetništva u kontekstu uređenosti po skupinama zemalja¹⁵, Republika Hrvatska se svrstava u prvu skupinu jer je od početka postavila vrlo jake i precizne zakonske okvire koji će u budućnosti poslužiti kao kvalitetna podloga za daljnju zakonsku i podzakonsku regulaciju poreznog savjetništva kao relativno nove samostalne i slobodne profesije.

2.2. Uloga poreznih savjetnika

Uloga poreznih savjetnika postaje sve izraženija i sve više dobiva na važnosti u uvjetima kapitalističkog poslovanja. Globalno kretanje ljudi, kapitala, roba i usluga uvelike povećava potrebu za osobama koje vrlo dobro poznaju strane porezne zakone. Poslujući u uvjetima globalizacije, povećanja međunarodne trgovinske razmjene¹⁶ i jačanja međunarodnih gospodarskih veza, porezni obveznik mora strogo voditi računa o poznavanju poreznog sustava zemlje u kojoj će poslovati ili uložiti u neki poslovni projekt. U takvim uvjetima poslovanja, porezni savjetnik igra vrlo važnu ulogu, davajući svoje stručno mišljenje klijentima da li im se i na koji način, s poreznog stajališta, neka poslovna odluka isplati ili ne. Višeznačnu ulogu porezno-savjetničke djelatnosti u poreznim stvarima pred poreznim tijelima možemo promatrati kroz dva temeljna pristupa, tradicionalni i suvremeni.

¹⁴ Mijatović, Nikola, op. cit. (bilj. 12), str. 118.

¹⁵ Mijatović, Nikola, Porezno savjetništvo u Republici Hrvatskoj, Radno pravo, 6, 2000., str. 50

¹⁶ Jelčić, Božidar, op.cit (bilj. 3), str. 39.

„Tradicionalni pristup naglašava četiri dimenzije porezno-savjetničke uloge: osnovnu/profesionalnu, zaštitnu, nadzornu i postupovnu“.¹⁷ Osnovnom ulogom poreznih savjetnika smatra se pružanje pomoći poreznom obvezniku kako bi on što uspješnije ispunio svoju poreznu obvezu prema državi. Pri tome stvarajući odnos odanosti poreznog savjetnika prema stranci davanjem najboljeg savjeta smanjenje poreznog tereta. Zaštitna uloga poreznih savjetnika ne ogleda se samo u zaštiti interesa poreznog obveznika kojeg zastupa već i u podupiranju poštivanja pravnog poretka države u kojoj posluje. „No savjetnici nisu zastupnici ili povjerenici države nego samostalno i neovisno tijelo pravne zaštite.“¹⁸ Kako bi nadzorna uloga došla do izražaja, porezni savjetnici moraju biti stalno u korak sa poreznim promjenama, pratiti sudsku praksu i postupati u skladu sa smjericama i uputama koje izdaju porezna tijela. Ispunjavanjem ovih uvjeta porezni savjetnik provodi zakon i na taj način ostvaruje svoju nadzornu ulogu. Postupovna uloga odnosi se obvezu suradnje svih aktera u poreznom postupku, pa tako i poreznog savjetnika.¹⁹

Suvremeni pristup u prvi plan stavlja javnu dimenziju porezno savjetničke profesije. Djelovanje poreznih savjetnika u okviru zakona jedan je od ključnih čimbenika u sustavu mjera za sprečavanje izbjegavanja poreznih obveza. „Ističe se sintagma o poreznim savjetnicima kao produženoj ruci države.“²⁰ Od iznimne je važnosti razvoj i održavanje određene razine javne svijesti koja bi obuhvaćala predviđanje pravnih poslova i spornih pitanja. Savjetnici koji nisu spremni na takvu vrstu suradnje predstavljaju određeni rizik i samim time se dovode pod povećalo poreznih tijela. Suvremeni porezno-pravni trendovi donose tvrdnju kako poreznu državu koja se sukobljava sve više istiskuje „porezna“ država koja počiva na međusobnoj suradnji pri čemu su porezni savjetnici zlatna spona između poreznog obveznika na jednoj i porezne države kao takve, na drugoj strani. „Porezna bi tijela više nego ikad prije, trebala porezne savjetnike promatrati kao partnere i suradnike.“²¹

U svojoj djelatnosti porezni savjetnici moraju vješto održavati ravnotežu između lojalnosti prema porezno-pravnom sustavu i lojalnosti prema svojim strankama.²²

¹⁷ Rogić Lugarić, Tereza, op.cit. (bilj. 11) , str. 223.

¹⁸ Rogić Lugarić, Tereza, op.cit. (bilj. 11) , str. 224.

¹⁹ Ibid., str. 223.

²⁰ Ibid., str. 224.

²¹ Ibid., str. 226.

²² Jelčić, Božidar; Bejaković, Predrag, Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Zagreb, 2012., str. 249.

3. DJELATNOST POREZNIH SAVJETNIKA

U Republici Hrvatskoj je 2000. godine Zakonom o poreznom savjetništvu u naš pravni sustav uvedeno zvanje poreznog savjetnika te je uređen njegov status i djelovanje kao samostalnog i slobodnog zanimanja. Poreznog savjetnika možemo definirati kao neovisnu stručnu osobu koja posjeduje određeno znanje iz ekonomskog i pravnog područja, koje primjenjuje u poreznim stvarima. Prema članku 3 Zakona o poreznom savjetništvu, porezni savjetnik je fizička osoba koja obavlja djelatnost poreznog savjetništva i čiji status i djelatnost uređuje Zakon.²³

Porezno savjetništvo definirano je kao djelatnost kojom se u skladu s pravnim, gospodarstvenim, poreznim i računovodstvenim sustavom Republike Hrvatske²⁴, osigurava na pouzdan način pravilna primjena poreznih propisa od strane poreznih obveznika. Takva vrsta savjetovanja obuhvaća davanje savjeta o pitanjima iz poreznog zakonodavstva i drugih javnih davanja, izradu i ovjeru porezni i drugih akata u porezno-pravnom odnosu, kontinuirano vođenje nadzora nad pravilnosti vođenja poreznih i računovodstvenih evidencija povezanih sa izradom porezne prijave i drugih poreznih isprava te porezno praćenje pojedinog poreznog obveznika koje porezna uprava uzima u obzir prilikom sustavne procjene umanjjenja rizika prije pokretanja nadzora, zastupanje u svim poreznim i prekršajnim postupcima pred poreznim tijelima, sudjelovanje u porezno-upravnim stvarima pri upravnim sudovima, vještačenja po odluci suda ili poreznog tijela, poslovi vođenja poslovnih knjiga, izrada raznih financijskih izvješća i slično.

Poslovi i ovlasti poreznog savjetnika su:²⁵

- 1) Porezni savjetnik daje stručnu pomoć o poreznim pitanjima,
- 2) O uslugama poreznog savjetništva obvezno se sklapa ugovor u pisanom obliku, a iznimno, ako se porezno savjetništvo obavlja za pojedinačne slučajeve, ugovor ne mora biti u pisanom obliku,
- 3) Porezni savjetnik temeljem ugovora ima ovlasti i dužnosti savjetovati svoju stranku o svim poreznim pitanjima, pomagati joj kod izrade poreznih prijava i zastupati u poreznim postupcima pred poreznim tijelima, sudjelovati u poreznim sporovima pred sudovima,

²³ Članak 3. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

²⁴ Jakšić, Andreja, Porezno savjetništvo-promjene nakon 1. siječnja 2017., Financije, pravo i porezi, br. 6, Zagreb, 2017. str. 103.

²⁵ Članak 4. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

nadzirati pravilnost vođenja poreznih i računovodstvenih evidencija koje se vode radi izrade poreznih prijava i drugih poreznih isprava,

4) Porezni savjetnik ovlašten je, u skladu s preuzetim ovlastima prema ugovoru, ispuniti poreznu prijavu i druge isprave koje je porezni obveznik dužan izrađivati i dostavljati u poreznom postupku.

Porezni stručnjaci su stručnjaci koji su se nakon mnogo godina iskustva specijalizirali za porezno područje. Moraju imati opsežno znanje o hrvatskom i međunarodnom poreznom zakonodavstvu te biti upućeni u računovodstvene i pravne propise, ponajprije iz osnova građanskoga, socijalnoga, radnog, upravnog i trgovačkog prava, prava društava. Pružanje stručne pomoći mora biti u skladu s Ustavom i zakonima Republike Hrvatske. Porezni je savjetnik prilikom savjetovanja dužan poštivati načela zakonitosti, savjesnosti i stručnosti, u protivnom će protiv poreznog savjetnika biti poduzete sankcije sukladno odredbama Statuta Komore poreznih savjetnika i Etičkog kodeksa poreznih savjetnika. Zvanje poreznog savjetnika iziskuje kontinuirano usavršavanje zbog čestih poreznih promjena u poreznim sustavima. Porezni savjetnik svoju djelatnost obavlja na temelju dokumentacije i podataka koje mu ustupa porezni obveznik kojega će zastupati u poreznim stvarima pred poreznim tijelima. Obveza je poreznog savjetnika i osoba koje su radile za njega, da sve što mu je stranka povjerila ili što je tijekom postupka saznao na drugi način, čuvati kao poslovnu tajnu, sukladno odredbama Općeg poreznog zakona.

3.1. Opći i posebni uvjeti za stjecanje naziva poreznog savjetnika

Poreznim savjetništvom ovlaštene su se baviti samo fizičke osobe koje posjeduju odobrenje za rad te svoju djelatnost obavljaju u skladu sa Zakonom o poreznom savjetništvu. Kako bi osoba postala poreznim savjetnikom dužna je ispuniti određene opće i posebne uvjete.

Porezni savjetnik mora ispunjavati sljedeće opće uvjete:²⁶

1. da ima poslovnu sposobnost i ispunjava opće zdravstvene uvjete za državnog službenika,
2. da ima prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske,
3. da govori hrvatskim jezikom i piše latiničnim pismom i drugim jezikom i pismom koji je u službenoj uporabi na području na kojemu treba obavljati djelatnost,
4. da nije kažnjen za kaznena djela protiv imovine, protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava te protiv službene dužnosti, i to

²⁶ Članak 8., stavak 2. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

za vrijeme od pet godina po pravomoćnosti presude kojom je osuđen, s time što se u to vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne ili da protiv njega nije izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poreznog savjetništva

Porezni savjetnik mora ispunjavati i sljedeće posebne uvjete:²⁷ osoba mora biti diplomirani ekonomist ili diplomirani pravnik, s diplomom priznatom u Republici Hrvatskoj i najmanje pet godina radnog iskustva na poreznim poslovima te da je položio ispit za poreznog savjetnika i dobio propisano odobrenje za rad od Komore. Pod radnim iskustvom na poreznim poslovima razumijeva se rad na primjeni poreznih ili računovodstvenih propisa.

Sukladno Zakonu o poreznom savjetništvu, status poreznog savjetnika prestaje na njegov osobni pisani zahtjev, smrću, ako mu je u stegovnom postupku određena mjera zabrane obavljanja djelatnosti. Rješenje o prestanku statusa ili zabrani obavljanja djelatnosti donosi Komora i protiv njega se ne može izjaviti žalba nego samo pokrenuti upravni spor.

3.2. Društva za porezno savjetništvo

Porezni savjetnik može djelatnost poreznog savjetovanja obavljati samostalno ili više savjetnika može zajedno osnovati javno trgovačko društvo za porezno savjetništvo čiji članovi mogu biti samo porezni savjetnici. Takvo društvo mora ispunjavati uvjete za upis u sudski registar uz suglasnost Komore. O provedenom upisu u sudski registar, društvo za porezno savjetništvo mora obavijestiti Komoru i to najkasnije u roku od 15 dana od primitka rješenja o upisu. Sukladno Zakonu, jedan ili više poreznih savjetnika ili društava za porezno savjetništvo upisanih u Imenik odnosno registre Komore, uz bilo koju fizičku ili pravnu osobu, može osnovati društvo s ograničenom odgovornošću za porezno savjetništvo.²⁸ Komora poreznih savjetnika izdat će suglasnost da su ispunjeni svi uvjeti upisa u sudski registar. U nazivu tvrtke obvezno mora navesti naziv „porezno savjetništvo“. Najniži temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću koje se bavi poreznim savjetovanjem mora biti određen u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima²⁹ te mora biti podijeljen na udjele. U porezno-savjetničkom društvu porezni savjetnici moraju imati udio u društvu te najmanje 51% glasačkih prava.“³⁰ Većina članova uprave društva su porezni savjetnici.

²⁷ Članak 9. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

²⁸ Članak 17a stavak 1. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

²⁹ Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23, 136/24

³⁰ Članak 17a, stavak 6. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

Ukoliko poslovanje društva prouzroči težu povredu zakona, Statuta Komore ili Etičkog kodeksa poreznih savjetnika, Komora će donijeti rješenje kojim zabranjuje rad društva pa će po njegovoj pravomoćnosti izbrisati društvo iz Imenika društava za porezno savjetništvo.

4. ODGOVORNOST POREZNOG SAVJETNIKA ZA SVOJ RAD I OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI

Porezni savjetnik je obvezan pružiti svoju stručnu pomoć u svezi s poreznim pitanjima u skladu s Ustavom i zakonima Republike Hrvatske. Sukladno Zakonu, porezni savjetnik u odnosima sa strankom dužan je pridržavati se načela zakonitosti, savjesnosti i stručnosti te postupati u skladu s Etičkim kodeksom poreznih savjetnika i s Ustavom i propisima Republike Hrvatske.³¹

4.1. Odgovornost poreznog savjetnika

Svaka stranka koja je angažirala poreznog savjetnika za pružanje stručne pomoći u poreznim pitanjima, ima pravo iskazati nezadovoljstvo njegovim radom ukoliko se on ne pridržava odredbi zakona i ugovora o poreznom savjetništvu koji je s njim sklopljen. Sukladno Zakonu, stranka koja ima primjedbe na rad poreznog savjetnika može podnijeti prigovor poreznom savjetniku. „Ako porezni savjetnik ne otkloni propuste iz prigovora u primjerenom roku, stranka može uputiti prigovor Komori ili svoja prava ostvariti pred sudom. Komora može pokrenuti odgovarajući postupak protiv poreznog savjetnika.“³²

„Porezni savjetnik ima pravo raskinuti sklopljeni ugovor o pružanju usluga poreznog savjetništva ako stranka ne surađuje na način koji poreznom savjetniku osigurava ispunjenje preuzetih obveza.“³³

³¹ Članak 24. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

³² Članak 22. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

³³ Članak 14. stavak 4. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

4.2. Osiguranje poreznog savjetnika od odgovornosti

„Porezni savjetnik ili društvo za porezno savjetništvo dužni su se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi mogli počinili stranci obavljanjem djelatnosti poreznog savjetništva. Ugovor o odgovornosti za porezne savjetnike članove trgovačkog društva za porezno savjetništvo i porezne savjetnike koji rade u tom društvu sklapa to društvo.“³⁴

Zakon osim toga određuje da su osiguravatelji dužni sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti s poreznim savjetnikom ili društvom za porezno savjetništvo koje im se za to obrati. Uvjete osiguranja zajednički utvrđuju osiguravatelji u dogovoru s Ministarstvom financija i Komorom.³⁵ Hrvatska komora poreznih savjetnika može u ime poreznih savjetnika i društava, preuzeti osiguranje od odgovornosti sklapajući ugovor o osiguranju od odgovornosti. Porezni savjetnici i društva su tada dužni plaćati određenu naknadu Komori.

5. HRVATSKA KOMORA POREZNIH SAVJETNIKA

U Republici Hrvatskoj porezni savjetnici se obvezno udružuju u svoju samostalnu strukovnu organizaciju sa svojstvom pravne osobe. „Komora predstavlja porezne savjetnike Republike Hrvatske kao cjelinu te promiče, usklađuje i zastupa zajedničke interese poreznih savjetnika. Komora propisuje pravila za vođenje i vodi imenik osoba koje su položile ispit za poreznog savjetnika i registre osoba koje obavljaju djelatnost prema Zakonu.“³⁶ U imenik i registre upisuju se i sve promjene podataka te su takvi podatci javnog karaktera.

Hrvatska komora poreznih savjetnika osnovana je 23. studenoga 2011. godine u Zagrebu, na osnivačkoj skupštini održanoj u prostorima Hrvatske gospodarske komore. Tijekom osnivačke skupštine usvojen je Statut Hrvatske komore poreznih savjetnika, izabrani su predsjednik i potpredsjednici te članovi Izvršnog i Nadzornog odbora te Komore.³⁷ Sjedište Komore nalazi se u Zagrebu. Hrvatska komora poreznih savjetnika, u skladu s Ustavom, Zakonom o poteznom savjetništvu i dugim propisima, Statutom, Etičkim kodeksom poreznih savjetnika i drugim općim aktima Komore ima dužnost doprinositi unapređivanju poreznog savjetništva kao neovisne i samostalne djelatnosti koja osigurava pružanje pomoći fizičkim i pravnim osobama u postupcima pred poreznim tijelima.

³⁴ Članak 23. stavak 1. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

³⁵ Članak 23. stavak 1-4 Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

³⁶ Članak 25. stavak 2. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

³⁷ Dostupno na <https://www.mfin.gov.hr/>, pristup 21. listopada 2024.

European tax advisor federation³⁸ je krovna organizacija ovlaštenih poreznih savjetnika Europske unije koja je prisutna u svim državama članicama koje imaju zakonski reguliranu profesionalnu djelatnost poreznih savjetnika. Osnovana je 2015. godine u Briselu, kao međunarodna neprofitna organizacija. Danas ETAF okuplja preko 220 tisuća poreznih savjetnika iz Njemačke, Francuske, Belgije, Rumunjske, Mađarske, Austrije i Hrvatske.

ETAF se, kao i Hrvatska komora poreznih savjetnika zalaže za:³⁹

- reguliranje profesionalnih zakona koji osiguravaju visokokvalitetno porezno savjetovanje i visoke etičke standarde
- poštivanje raznolikih i povijesno nastalih različitih profesionalnih pravnih režima u državama članicama
- profesionalnu tajnu koja poreznim savjetnicima omogućuje izgradnju odnosa temeljenih na povjerenju koje je ključno za proces prikupljanja poreza
- usklađenost i transparentnost između tržišne i porezne politike

Hrvatska komora poreznih savjetnika je 28. lipnja 2023. godine, na održanoj skupštini ETAF-a, primljena u članstvo kao promatrač koji će u roku 2 godine postati punopravnim članom ETAF-a.

5.1. Osnivanje i ustroj Hrvatske komore poreznih savjetnika

Uvjet za osnivanje Komore poreznih savjetnika bio je da najmanje dvadeset poreznih savjetnika dobije odobrenje za rad na teritoriju Republike Hrvatske. Komora obavlja javne ovlasti te izdaje javne isprave. Praćenje rada Komore zadaća je Ministarstva financija. Komora je dužna izvještavati na vlastiti poticaj ili na zahtjev ministarstva o stanju, problemima i mjerama za unapređenje rada poreznih savjetnika i zaštite poreznih obveznika. „Ministarstvo financija prati i proučava rad poreznih savjetnika i u svezi s time može od Komore tražiti odgovarajuća izvješća i podatke, uzimajući u obzir samostalnost i nezavisnost poreznih savjetnika.“⁴⁰ Porezni savjetnik kao član obvezan je plaćati članarinu Komori i ispunjavati druge obveze koje ima u skladu s aktima Komore. Osnovicu i visinu članarine utvrđuje skupština Komore. Za obavljanje poslova u tijelima, članovi tijela Komore ne

³⁸ Dostupno na <https://www.etaf.tax/>, pristup 23. listopada 2024.

³⁹ dostupno na <https://www.hkps.hr/>, pristup 23. listopada 2024.

⁴⁰ Članak 29. stavak 2. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

primaju novčanu naknadu. Članovi sudjeluju u radu Komore, predlažu i biraju članove tijela Komore, predlažu, mjere i djelovanja radi unapređenja porezno-savjetničke struke.

Tijela Komore su:⁴¹

- Skupština,
- Izvršni odbor,
- predsjednik i tri podpredsjednika,
- Nadzorni odbor,
- Stegovno vijeće te
- Tajnik komore.

Članovi Skupštine⁴² su svi porezni savjetnici upisani u Imenik osoba koje su položile porezno-savjetnički ispit i ispunili su sve obveze prema Komori u tekućoj godini. Skupština Komore održava sjednicu svake godine na saziv Izvršnog odbora. Izvršni odbor može sazvati izvanrednu sjednicu samoinicijativno ili ako to zahtijeva natpolovična većina članova Izvršnog odbora ili na zahtjev barem petine članova. Može ju sazvati i predsjednik Komore uz obrazloženje upućeno Izvršnom odboru. Sjednica će se održati i donositi pravovaljane odluke ako je prisutna većina članova s pravom glasa. Pravo sudjelovanja nemaju članovi kojima je pravomoćnim rješenjem privremeno ili trajno oduzeto pravo obavljanja djelatnosti ili je brisan iz Imenika poreznih savjetnika. Poslovníkom o radu Skupštine regulira se rad Skupštine.

Ovlasti Skupštine su:⁴³

- donosi Statut i Etički kodeks poreznih savjetnika te druge akte Komore,
- donosi Poslovník o radu Skupštine,
- bira predsjednika i potpredsjednike Komore i razrješava ih dužnosti,
- bira i razrješava dužnosti članove Izvršnog odbora,
- bira članove Stegovnog vijeća i razrješava ih dužnosti,
- bira dva člana Nadzornog odbora i razrješava ih dužnosti,
- odobrava prihode i rashode Komore,
- donosi odluku o osnovici i visini članarine,

⁴¹ Članak 5. Statuta Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopada 2024.

⁴² Članak 6. Statuta Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopada 2024.

⁴³ Članak 11. Statuta Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopada 2024

- razmatra i ocjenjuje izvještaj Izvršnog odbora o radu u proteklom razdoblju i daje razrješnicu članovima Izvršnog odbora te razmatra izvještaj Nadzornog odbora,
- donosi Poslovnik o radu Skupštine, Program polaganja ispita za poreznog savjetnika, Pravilnik o postupku i uvjetima polaganja ispita za poreznog savjetnika, Pravilnik o nadzoru rada poreznih savjetnika, provjeri kvalitete rada i provjeri znanja te Pravilnik o počasnom članstvu,
- raspravlja i odlučuje o svim pitanjima koja se odnose na obavljanje porezno savjetničke djelatnosti i na položaj poreznih savjetnika,
- odlučuje i o drugim pitanjima koja su na dnevnom redu.

Izvršni odbor broji sedam članova i obuhvaća predsjednika Komore, tri podpredsjednika i tri člana koja bira Skupština. Član Izvršnog odbora može biti svaki član Komore, izabran većinom glasova, osim članova Nadzornog i Stegovnog vijeća. Sjednice se održavaju najmanje jednom u tri mjeseca na saziv predsjednika Komore. O svojim odlukama i radu izvješćuje Skupštinu na njezinoj redovitoj sjednici i odgovoran joj je za svoj rad.

Djelokrug Izvršnog odbora Komore:⁴⁴

- predlaže program rada i razvoja Komore te prati njegovo provođenje,
- predlaže najmanje pet članova povjerenstva pred kojim se polaže ispit za poreznog savjetnika,
- donosi odluku o visini troškova ispita za poreznog savjetnika,
- donosi odluku o tarifi za usluge poreznog savjetništva, uz prethodnu suglasnost ministra financija,
- donosi odluku o cijenama usluga koje obavlja Komora,
- donosi rješenje o prestanku ili zabrani obavljanja djelatnosti poreznog savjetnika sukladno članku 12. Zakona o poreznom savjetništvu;
- potvrđuje ispunjavanje uvjeta za upis javnog trgovačkog društva za porezno savjetništvo u sudski registar,
- donosi rješenje o zabrani rada javnog trgovačkog društva za porezno savjetništvo sukladno članku 18. Zakona o poreznom savjetništvu,

⁴⁴ Članak 15. Statuta Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopad 2024.

- donosi odluke o čuvanju isprava i prema potrebi imenuje člana koji će biti nazočan prilikom uništenja isprava u skladu s člankom 19. stavkom 4. Zakona o poreznom savjetništvu,
- donosi odluku o preuzimanju osiguranja od odgovornosti u ime poreznih savjetnika i javnih trgovačkih društava za porezno savjetništvo,
- na vlastiti zahtjev ili na zahtjev Ministarstva financija daje izvješće o radu poreznih savjetnika i zaštiti poreznih obveznika, odnosno o problemima i mjerama unapređenja na tim područjima,
- daje članovima Komore stručna mišljenja i obrazloženja,
- odlučuje o udruživanju Komore u međunarodne udruge poreznih savjetnika i druge srodne strukovne domaće i međunarodne organizacije te imenuje predstavnike Komore;
- imenuje članove Odbora za porezno savjetničke standarde i etiku, Odbora za stručno osposobljavanje i trajno stručno usavršavanje, Odbora za pritužbe, Odbora za izravne poreze, Odbora za neizravne poreze i Odbora za porezno pravo, porezni postupak i međunarodnu suradnju,
- predlaže Skupštini donošenje godišnjeg izvještaja o radu Komore,
- daje prethodno odobrenje predsjedniku za kupnju, prodaju, opterećenje i zakup nekretnina, te za sklapanje pravnih poslova čija vrijednost premašuje 30.000,00 kuna,
- imenuje i razrješava tajnika Komore te
- obavlja ostale poslove u skladu sa Statutom.

Za izvršenje poslova iz svojeg djelokruga Izvršni odbor imenuje radna tijela odnosno odbore za porezno savjetničke standarde i etiku, stručno osposobljavanje i trajno stručno usavršavanje, pritužbe, izravne poreze, neizravne poreze, porezno pravo, porezni postupak i međunarodnu suradnju.

Predsjednici odbora surađujući s Izvršnim odborom sastavljaju godišnji program rada o čijoj provedbi ga izvještavaju jednom godišnje.

Nadzorni odbor broji tri člana koji biraju predsjednika između sebe i jedan član mora biti predstavnik Ministarstva financija. Nadzorni odbor dav puta godišnje kontrolira financijske izvještaje i prati novčano poslovanje Komore.

Stegovno vijeće provodi stegovne postupke u skladu sa Zakonom i Statutom HKPS. Porezni savjetnik može biti kažnjen zbog neurednosti novčanom kaznom ili pismenom opomenom.

Kazne za stegovne prijestupe kao što su primjerice povreda čuvanja poslovne tajne, neizvršavanje odluka tijela Komore, lažni izvještaji su pisani ukor, novčana kazna, obustava obavljanja djelatnosti, zabrana trajnog obavljanja profesije.

Pri Komori je za obavljanje raznih stručnih, administrativnih, pomoćnih i ostalih poslova ustrojena stručna služba⁴⁵ sa odjelima i odsjecima za stalno i efikasno izvršavanje poslova Komore.

Službeno glasilo⁴⁶ Komore je časopis „Porezno savjetništvo“. U svojem glasilu Komora objavljuje akte, odluke, razne obavijesti tijela Komore, stručne i znanstvene radove.

5.2. Ciljevi Komore

U obavljanju svoje djelatnosti Komora ima sljedeće ciljeve:⁴⁷

- poticati istraživanja u području poreznog i financijskog prava, posebice u vezi s racionalizacijom i usavršavanjem poreznog sustava,
- surađivati s Ministarstvom financija i ostalim javnim ustanovama i udrugama radi boljeg tumačenja i primjene poreznih odredaba,
- poticati obaviještenost poreznih obveznika o njihovim pravima i obvezama u poreznom postupku te raditi na osiguranju zakonske i stručno kvalificirane zaštite poreznih obveznika,
- preuzeti bilo koju drugu potrebnu inicijativu za ostvarivanje ciljeva Komore te zaštitu članova na najprikladniji način
- čuva ugled i samostalnost poreznog savjetništva, osigurava uvjete za pravilno obavljanje porezno savjetničkog zvanja te promiče interese poreznog savjetništva,
- nadzire porezne savjetnike i javna trgovačka društva za porezno savjetništvo,
- nadzire oblike povezivanja poreznih savjetnika,
- brine se za trajno stručno usavršavanje poreznih savjetnika te u vezi s time uspostavlja i unapređuje razne oblike stručne i znanstvene suradnje s poreznim tijelima, fakultetima, strukovnim udrugama i drugima,
- razvija etiku poreznih savjetnika,

⁴⁵ Članak 57. Statuta Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopad 2024

⁴⁶ Članak 60. stavak 1. Statuta Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopad 2024

⁴⁷ Članak 3. stavak 2. Statuta Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopad 2024.

- prati i proučava odnose i pojave koji su važni za uređenje i zaštitu prava i obveza poreznih obveznika.

5.3. Statut Komore

Komora donosi Statut uz suglasnost ministra financija. Statut se objavljuje u Narodnim novinama, službenom glasilu Republike Hrvatske. Skupština je sukladno Zakonu o poreznom savjetništvu, Statut⁴⁸ izglasala na sjednici održanoj 6. studenog 2012. godine. Statutom se uređuje naročito: ustrojstvo Komore, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Komore, oblici udruživanja poreznih savjetnika za područje jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, rad poreznih savjetnika i društava za porezno savjetništvo, prava i dužnosti poreznih savjetnika prema Komori, stegovni postupak za utvrđivanje povreda dužnosti i ugleda poreznog savjetnika, tijela za pokretanje i vođenje stegovnog postupka.

5.4. Etički kodeks poreznih savjetnika

Etički kodeks poreznih savjetnika⁴⁹ donesen je na temelju Statuta, na Skupštini Komore održanoj 16. prosinca 2016. godine. Kodeks predstavlja skup načela i pravila ponašanja kojih su se dužni pridržavati porezni savjetnici prilikom obavljanja porezno-savjetničke djelatnosti. Etičkim kodeksom su uređena neka opća načela, pitanje porezno-savjetničke tajne, pitanja poput odnosa prema stranci, Komori, poreznim tijelima i sudovima, međusobni odnosi poreznih savjetnika, poslovanje u porezno-savjetničkom uredu, troškovi i naknade pružanja usluga.

⁴⁸ Statut Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopada 2024.

⁴⁹ Etički kodeks poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/uncategorized/eticki-kodeks/>, pristup: 23. listopada 2024.

6. UGOVOR O POREZnom SAVJETNIŠTVU

Porezni savjetnik o pružanju stručne pomoći u poreznim pitanjima obvezno sklapa pisani ugovor⁵⁰ uz iznimku ako se porezno savjetovanje obavlja za pojedinačne slučajeve onda ugovor ne mora imati pisanu formu. Ugovorom o poreznom savjetništvu se uređuje odnos između poreznog savjetnika i njegove stranke, u skladu s odredbama Zakona o poreznom savjetništvu i Etičkim kodeksom poreznih savjetnika. Ugovorom o poreznom savjetništvu regulira se pravni odnos između poreznog savjetnika kao samostalnog zanimanja i poreznog obveznika kao naručitelja. „Sadržaj ugovora ovisi o nalogu naručitelja te može obuhvaćati samo jedan (kratkotrajni) posao, ali i kontinuiranu i dugoročnu obvezu savjetovanja.“⁵¹

Predmet ugovora o poreznom savjetništvu može biti savjetovanje o svim poreznim pitanjima, pomoći oko izrade porezne prijave, zastupstvo u poreznim postupcima, zastupanje u porezno upravnim stvarima, nadzor nad vođenjem potrebnih evidencija. Za valjano ispunjenje ugovora od iznimne je važnosti suradnja poreznog obveznika kao naručitelja i poreznog savjetnika kao pružatelja usluge. Također, za nesmetan rad poreznog savjetnika važna je pravovremena dostava vjerodostojne dokumentacije i porezno-računovodstvenih evidencija.

⁵⁰ Članak 4. stavak 2. Zakona o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23

⁵¹ Akrap, Ivan, Ugovor o poreznom savjetništvu, Zagrebačka pravna revija, Vol. 10 No. 3, 2021. dostupno na <https://hrcak.srce.hr/274943>, pristup 23. listopada 2024., str. 227.

7. ZAKLJUČAK

Moderno uređene države imaju složene porezne sustave koji su podložni brzim i čestim izmjenama. U ozračju tih kompleksnih promjena, porezni obveznici često nailaze na poteškoće u svezi s razumijevanjem i primjenom poreznih odredbi na odgovarajuće situacije te im je potrebna pomoć u vidu poreznog savjetovanja koje je tada od iznimne važnosti. Porezno savjetništvo je samostalna i neovisna djelatnost pružanja poreznog savjetovanja koja se temelji na poznavanju porezne prakse i zakonodavstva. Republika Hrvatska je 2000. godine donijela Zakon o poreznom savjetništvu kojim je uređena djelatnost poreznog savjetništva, njihove ovlasti, obveze, djelatnost i ciljevi Hrvatske komore poreznih savjetnika. Time su postavljeni okviri pravne regulacije što nas svrstava među skupinu zemalja s vrlo čvrstim sustavom regulacije porezno-savjetničke djelatnosti. Porezni savjetnik dužan je pružati stručnu pomoć u skladu sa Zakonom, Ustavom, Statutom Komore poreznih savjetnika te Etičkim kodeksom poreznih savjetnika. Svako odstupanje u poslovanju koje nije u skladu s načelima i odredbama zakona i akata Komore, povlači za sobom odgovornost za prouzročenu štetu koju je porezni savjetnik dužan namiriti svojoj stranci koju zastupa. Komora donosi Statut, Etički kodeks poreznih savjetnika i druge akte kojima doprinosi jačanju značaja poreznog savjetništva na domaćem i međunarodnom teritoriju. Polaganje ispita za poreznog savjetnika, upisi u registre i Imenik, stegovni postupci samo su neke od zadaća Komore. Ugovorom o poreznom savjetništvu osigurava se pravilno izvršavanje činidbe i protučinidbe u odnosu pružanja usluge poreznog savjetovanja. Porezno savjetništvo je profesija modernog doba zbog sve izraženije kompleksnosti poreznih sustava gospodarski razvijenih zemalja. Obavljanje profesije poreznog savjetnika iziskuje kontinuirano stručno usavršavanje i praćenje zakonskih promjena kako bi usluga pružanja stručne pomoći od strane poreznog savjetnika bila konkurentna na tržištu rada.

Možemo zaključiti kako je porezno savjetništvo vezni temelj poreznog odnosa između poreznog obveznika na jednoj i porezne države na drugoj strani.

8. LITERATURA

KNJIGE I ČLANCI

1. Automatska razmjena informacija-priručnik, Porezni vjesnik, 5a, 2024.
2. Bandalović, Katarina, Porezno savjetništvo kao profesija, Porezni stručnjaci-nautičari u brojnim vodama, Hrvatska pravna revija, 11, 2011.
3. Brajdić, Marta, Izmjene Zakona o poreznom savjetništvu, Porezni vjesnik, 10, 2023.
4. Jakšić, Andreja, Porezno savjetništvo-promjene nakon 1. siječnja 2017., Financije, pravo i porezi, br. 6, Zagreb, 2017.
5. Jelčić, Božidar, Porezni savjetnik, Porezni vjesnik: objašnjenja za primjenu propisa s područja poreznog sustava Republike Hrvatske, 10, 2001.
6. Jelčić, Božidar; Bejaković, Predrag, Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Zagreb, 2012.
7. Mijatović, Nikola, Porezno savjetništvo u Republici Hrvatskoj, Radno pravo, 6, 2008.
8. Mijatović, Nikola, Porezni savjetnici u Njemačkoj i mogućnost djelovanja tzv. europskih poreznih savjetnika, Radno pravo, 2, 2008.
9. Mijatović Nikola, Porezno savjetništvo, Računovodstvo, revizija i financije, br.7, 2008.
10. Rogić Lugarić, Tereza, Porezni savjetnici; zamagljen identitet, velika očekivanja, Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja, 2, 2016.
11. Akrap, Ivan, Ugovor o poreznom savjetništvu, Zagrebačka pravna revija, Vol. 10 No. 3, 2021. dostupno na <https://hrcak.srce.hr/274943>, pristup 23. listopad 2024.

INTERNETSKI IZVORI

1. <https://www.porezno-savjetnistvo.com/>, pristup: 21.09.2024.
2. Ministarstvo financija, <https://www.mfin.gov.hr/>, pristup 21. listopada 2024.
3. <https://www.etaf.tax/>, pristup 23. listopada 2024.
4. Hrvatska komora poreznih savjetnika, <https://www.hkps.hr/>, pristup 23. listopada 2024.

PROPISI

1. Zakon o poreznom savjetništvu, Narodne novine 127/00, 76/13, 115/16, 114/23
2. Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23, 136/24
3. Statut Hrvatske komore poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/statut-hrvatske-komore-poreznih-savjetnika/>, pristup 23. listopada 2024
4. Etički kodeks poreznih savjetnika, dostupno na <https://hkps.hr/uncategorized/eticki-kodeks/>, pristup: 23. listopada 2024.